

JOAN. JACOBI WECKERI
BASILIENSIS

IN
ANTIDOTARIUM GE-
minum ad Medicinæ Studiosos

P R A E F A T I O .

T s i multa ac varia Antidotaria (vulgò Dispensatoria dicta) ab antiquis simul & recētioribus Medicis in lucem emissa sunt, rei medicæ Studiose Lectori tamen, quod pace tantorum Virorum dictum velim, ordinis diversitas in multis suspecta, ejus dē interturbatio non paucos neglecta methodi accusare videtur: cū Medicamenta nec promptè inveniri, nec commodè administrari possint. Inter Græcos primūn merito locum obtinet Galenus, qui Medicamentorum historiam diversis libris, pro occasione temporis, hortatu amicorum complexus est. Undecim sanè de simplicium Medicamentorum facultatibus: duo de Antidotis: septem de compositione Medicamentorum per genera: de Theriaca ad Pisonem, unum: decem de compositione Medicamentorum secundum locos edidit, non ea tantum quæ ad Sanitatem pertinent, verū etiam quæ ad Ornatum faciunt, comprehendens. Paulus Aegineta, quem Galeni simiam quidam appellare non verentur, in Medicamentorum tractatione vel nūllum, vel saltē alphabeticum ordinem obſervavit. Oribasius ingenio diligentiaque magnus, non multam in dīſpositione Medicamentorum curam impendit. Inter Arabes, inventione præstantissimorum Medicaminum insignes, tanquam Hybrida quidam Joan. Mesue, ut ex Græcis & Arabibus multa collegit Medicamenta, ita Galeni ordinem imitari voluit. Proinde quem idmodum Galenus de Medicamentorum tum generalium tum cuiq; parti affectę familiarium compositione, peculiares commentationes, insuper etiam de Antidotis scripsit: ita Mesues libro de Antidotis, Medicamenta generalia sectionibus duodecim, veluti classibus comprehendit: subinde verò cuiq; singularium partiū affectū propria Medicamēta, libro, quē ob id vulgus Medicorū de Appropriatis appellat, persecutus est. Avicenna lib. 1. de Universalibus, lib. 2. de Singularibus medicinis, ordine alphabeticō differuit: Antidotariū deniq; lib. 5. subjunxit. Serapio librum de Antidotis, & librum de Tem-

P R A E F A T I O .

peramentis simplicium, congeffit verius, quam digessit. Nicolaus de Compositis medicamentis Antidotarium edidit eo ordine, quem multi investigare, pauci invenire possint. Ex recentioribus quam plurimi in hoc stadium descendentes, uti studium voluntatemque suam Reipublica comprobarunt, ita nunc particularia generalibus, nunc artificialia naturalibus, nunc ornantia curantibus commiscentes à methodo exorbitasse videtur. Ergo cum eriamnum in medio Antidotaria palma, et ita loquar, proposita essem, cum Medicis præstantissimis, iisdemque civibus & collegis meis, consilio communicato, hoc geminum Antidotarium magno animo sum aggressus, idque divino auxilio ad finem perdux. De cuius methodo si forte quæras, respondeo, observasse me in tanta medicamentorum varietate, id quod in aliis artibus & scientiis omnibus sapientissimi quique viderunt, & observarunt: nempe, omnem legitimam docendi rationem constare partim universalibus præceptis, partim exemplis particularibus. Itaque hic quoque geminas oportere Operis nostri partes constituerem. Unam universalem, quae versetur circa præcepta universalia. Primum quidem de Medicamentorum communis materia, variis formis modisque, quibus ex tali materia præparantur exhibenturque, Aquæ, Syrupi, Julapia, Decocta, Infusiones, Clysteres, Gargarismata, Errhina, Epithemata, Fomenta, Embrochæ, Inſectiones, Balnea, Olea, Species, Tragemata, Electuaria, Opiata, Cōſervæ, Condita, Eclegmata, Extracta, Linimenta, Unguentæ, Emplaſtra, Cataplasmata, Cerata, Dropaces, Synapismi, Tabulæ, Trochisci, Collyria, Apophlegmatiū, Glan-des, Pessi, Sacculi, & quæcunque hujus generis sunt aliae medicamentorum forme. Secundum de Medicamentorum qualitatibus primis, eorumque quatuor ordinibus: præterea de qualitatibus secundis, Emollientibus scilicet, Indurantibus, Rarefacentibus, Attrahentibus, Repellentibus, Purgantibus, Adurentibus, & ejus generis reliquis omnibus. Quæ admodum etiæ tertio, de variis officiis & actionibus, tam Medico, quam Pharmacopeo necessariis, Inſolatione medicamentorum scilicet, Extractione, Infusione, Mollitione, Dissolutione, Exſiccatione, Aſſatione, Uſtione, Coloratione, Aromatizatione, Conditura, Lotione, Expressione, Fumigatione, Diſillatione, aliisque omnis generis omnibus. Eam ipsam ergo Operis nostri partem, quæ circa universalia præcepta haec occupatur, GENERALE ANTIDOTARIUM nuncupavimus. Et ecotram partem alteram, quæ versatur circa particulares omnis generis remediorum formas, exemplaque particularia, verbigratiæ, Syruporum, Electuariorum, Unguentorum, & similiū, ANTIDOTARIUM SPECIALE appellavimus: quod à superiori differt, sicuti Praxis à Theoria: & proinde in hoc genere etiam ANTIDOTARIUM GENERALE Medicamentorum Theoriam, SPECIALEM verò Praxin, sive Historiam complectetur. Idem verò hoc posterius Antidotarium etiam in tres libros, sicuti prius, partiti

P R A E F A T I O.

partiti sumus: quorum priores duo de medicamentis tum simplicibus, tum compositis, sive artificialibus, ad sanitatem conferentibus agunt: tertius vero parerga medica (ne quid huic tractationi videretur decesse) ad ornatum spectantia continet. Nam cum & prisci, Archigenes, Asclepiades, Crito, Cleopatra, Heras, Soranus, quod apud Galenum, libro de Compositione medicamentorum secundum locos, videre licet, hac de materia scripserint: Neotericorum quinetiam non pauci, Itali potissimum & Galli, gentis suae in ornandis corporibus morem secuti, Cosmetica tractaverint: nihil me ab officio Medici alienum, si illos certa methodo sequerer, facturum putavi. In singularium medicamentorum enarratione causas, effectus & accidentia, quanta potuimus diligentia, examinavimus, & declaravimus ex praestantissimis quibusq; non solum Græcis & Arabibus, verùm etiā Latinis, Italis, Gallis, Hispanis, & Germanis (quorum catalogum paulo pōst subnectemus) optimam quæq; & feligendo, & digerendo: quorum usus & Medicis & Pharmacopœis maximus esse possit. Medicis quidem, ob remediorum copiam, methodique rationem, ut qui sine labore ex hoc Opere, medicamenta ad quævis corporis mala, tanquam ex promptuario facile invenire queant: Pharmacopœis vero, ad meliorem & diligentiorem præparationem, tractationemq;. Hæc sunt, amice L E C T O R, quæ tecum de nostro hoc gemino Opere conferre volui. Quod si tuis usibus ulla ratione inferiet, ut mihi id gratissimum erit, ita operam deinceps dabo, ut ocii nostri rationem in aliis Medicis operibus perficiendis Asclepiidarum amplissimo ordini comprobem. Tu interea hisce fruere: & si nostrum hunc laborem Reipublicæ utilem putas, generoso Heroi L A Z A R O S U E N D O, Cæsare Majestatis Polemarcho, belli pacisq; artibus clarissimo, gratias habe: cuius horratu animus sèpè, quantumvis languentibus corporis viribus, nobis ad hæc conficienda restitutus, vel saltèm excitatus fuit. Cujus itidem suasu tantum nobis accessit audaciæ, ut invito Cæsari vigilias hasce nostras dedicaremus, ei que uni præ cæteris studia nostra comprobare niteremur, cui placuisse non ultima, sed solidissima laus est.

Vale, Colmarie, Idib. August.
M. D. LXXIV.